

Η ομιλία του Σεβασμιωτάτου στον Εσπερινό:

«Ἐάν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ Θεός ἐν ἡμῖν μένει, καί ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐστίν ἐν ἡμῖν».

Ἐνα ἀπό τά προσωνύμια τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου ἐνδόξου ἀποστόλου καί εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου εἶναι, ἀδελφοί μου, καί τό «μαθητής τῆς ἀγάπης».

Καί τό προσωνύμιο αὐτό ἐπεκράτησε ἀφενός γιατί ὁ ἅγιος Ἰωάννης εἶναι ὁ ἀπόστολος καί εὐαγγελιστής πού ἀναφέρεται περισσότερο ἀπό ὅλους τούς ἄλλους, τόσο στό εὐαγγέλιό του ὅσο καί στίς καθολικές ἐπιστολές του, δηλαδή στίς ἐπιστολές του πρὸς ὅλους τούς χριστιανούς, στήν ἀγάπη, καί ἀφετέρου γιατί ἐκφράζει καί ἐκδηλώνει περισσότερο ἀπό ὅλους τούς ἄλλους μαθητές τοῦ Χριστοῦ τὴν ἀγάπη του πρὸς τὸν διδάσκαλό του, ἀνακλύποντας ἐπὶ τό στήθος του στὸν Μυστικό Δεῖπνο καί ρωτώντας τον μέ ἀγωνία ποιός εἶναι αὐτός πού θά τὸν προδώσει, ἀλλὰ καί μένοντας κοντά του καί κοντά στήν Παναγία Μητέρα του τὴν ὥρα τῆς Σταυρώσεως.

Καί αὐτὴν τὴν ἀγάπη του τοῦ τὴν ἀνταπέδιδε ὁ Χριστός μέ διαφόρους τρόπους, ἔτσι ὥστε ὁ ἴδιος νά θεωρεῖ ὅτι ἦταν «ὁ μαθητής ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς», ὁ ἠγαπημένος μαθητής τοῦ Κυρίου.

Ὡς νεώτερος ἀπὸ ὅλους τούς μαθητές τοῦ Χριστοῦ ἔζησε ἴσως, ἀδελφοί μου, ἐντονότερη τὴν ἀγάπη τοῦ Ἰησοῦ, γιὰ τὸν ὁποῖο ἐγκατέλειψε τὰ πάντα, στὸν ὁποῖο ἀφιέρωσε τὴ ζωὴ του καί τὴν ὑπαρξή του, παραμένοντας ἀγνός καί παρθένος μέχρι τέλους, ἀλλὰ καί γιὰ τὸν ὁποῖο ὑπέμεινε τόσες κακουχίες καί ἐξορίες καί ταλαιπωρίες. Γι' αὐτό καί ἐμμένει στήν ἔννοια τῆς ἀγάπης, τὴν ὁποία ὁ Χριστός μέ τὴ διδασκαλία του καί μέ τὴ ζωὴ του μᾶς ἀποκάλυψε.

Σέ αὐτὴν, λοιπόν, τὴν ἔννοια τῆς ἀγάπης θά εἶναι ἀπόψε ἀφιερωμένος ὁ λόγος μας, πρὸς τιμὴν τοῦ μαθητοῦ τῆς ἀγάπης, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, τοῦ ἐπιστηθίου, τοῦ παρθένου, τοῦ ἠγαπημένου μαθητοῦ τοῦ Κυρίου.

«Ἐάν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ Θεός ἐν ἡμῖν μένει, καί ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐστίν ἐν ἡμῖν».

Ὁ Χριστός ζητᾷ ἀπὸ ἐμᾶς τὴν ἀγάπη, τὴν ἀγάπη πρὸς τούς ἀδελφούς μας, καί τὴν ἀγάπη πρὸς τὸν Θεό. Καί τὴν ζητᾷ χωρὶς νά διακρίνει τὴ μία ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἀλλὰ ζητώντας τες καί τίς δύο μαζί, γιατί δέν εἶναι δυνατόν νά ὑπάρξει ἡ μία χωρὶς τὴν ἄλλη. Δέν εἶναι δυνατόν νά ἔχουμε ἀγάπη πρὸς τὸν Θεό, ἐάν δέν ἔχουμε ἀγάπη πρὸς τούς ἀνθρώπους, οὔτε μποροῦμε νά ἀγαποῦμε τούς ἀνθρώπους, ἐάν δέν ἀγαποῦμε τὸν Θεό. Γιατί ἡ ἀγάπη πρὸς τούς ἀνθρώπους πηγάζει, ἀδελφοί μου, ἀπὸ τὴν ἀγάπη μας πρὸς τὸν Θεό.

Ἐάν δέν πιστεύουμε στὸν Θεό καί ἐάν δέν ἀγαποῦμε τὸν Θεό, ὥστε νά θέλουμε νά τηροῦμε τίς ἐντολές του, τότε δέν ἔχουμε λόγο νά ἀγαποῦμε τούς ἀδελφούς μας, γιατί δέν εἶναι τίποτε γιὰ ἐμᾶς· ἢ εἶναι, ὅπως κάποιοι πιστεύουν, ἀνταγωνιστές μας, ἀντίπαλοί μας, ἐχθροί μας. Τό βλέπουμε, ἄλλωστε, αὐτό νά ἰσχύει στὸν κόσμος μας. Ὁ ἕνας ἄνθρωπος ἀντιμετωπίζει τὸν ἄλλο μέ σκληρότητα καί μέ ἐχθρότητα, γιατί δέν αἰσθάνεται ὅτι τὸν συνδέει τίποτε μαζί του.

Καί ἅς μὴν νομίσουμε ὅτι αὐτὴ ἡ συμπεριφορὰ εἶναι ἀκραία ἢ σπάνια, γιατί καί μόνο ἡ ἐπιδίωξη τοῦ συμφέροντός μας, χωρὶς νά λαμβάνεται ὑπόψη τό συμφέρον ἢ τό δίκαιο τοῦ ἄλλου ἀνθρώπου, ἀποδεικνύει τὴ σκληρὴ καί ἐχθρικὴ στάση μας ἀπέναντί του.

Ἀντίθετα ὅμως, ἐάν πιστεύουμε στὸν Θεό, τότε ἀγαποῦμε καί τούς ἀνθρώπους γύρω μας ὡς τέκνα τοῦ Θεοῦ καί ὡς ἀδελφούς μας.

Καί ἐάν τούς ἀγάπουμε, τότε ἔχουμε, λέγει ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης, μέσα μας τὸν Θεό, καί ἡ ἀγάπη του εἶναι πλήρης καί τέλεια μέσα στήν ψυχὴ μας.

Πώς όμως έχουμε τόν Θεό μέσα μας; Τόν έχουμε, αδελφοί μου, γιατί «ὁ Θεός ἀγάπη ἐστίν», ὁ Θεός εἶναι ἀγάπη. Καί ἐάν έχουμε ἀγάπη στήν ψυχή γιά τούς ἀδελφούς μας, έχουμε καί Αὐτόν πού εἶναι ἀγάπη, έχουμε τόν Θεό μέσα μας. Καί καθώς έχουμε τόν Θεό στήν ψυχή μας, έχουμε τήν πληρότητα τῆς ἀγάπης του καί γιά μᾶς. Γιατί ὁ Θεός δέν κάνει διακρίσεις. Ἀνταποδίδει τήν ἀγάπη μας μέ τήν ἀγάπη του, καί μένει στήν ψυχή μας, γιατί ἐμεῖς θελήσαμε νά τόν βάλουμε μέσα μας, οἰκειούμενοι τήν ἀγάπη πού Ἐκεῖνος μᾶς δίδαξε καί Ἐκεῖνος ἔδειξε πρῶτος ἀπό ὅλους σέ μᾶς.

Αδελφοί μου, ἀναζητοῦμε πολλές φορές τόν Θεό, ἀγωνιζόμαστε νά τόν έχουμε καί νά τόν διατηροῦμε στήν ψυχή μας καί δέν μποροῦμε νά βροῦμε τόν τρόπο. Γι' αὐτό ἄς ἀκούσουμε τήν προτροπή τοῦ εὐαγγελιστοῦ τῆς ἀγάπης, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ εὐαγγελιστοῦ, πού μᾶς λέγει: «Ἐάν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ Θεός ἐν ἡμῖν μένει», καί ἄς προσπαθήσουμε νά οἰκειοποιηθοῦμε καί ἐμεῖς τήν ἀγάπη πρὸς τούς ἀδελφούς μας, πρὸς κάθε ἄνθρωπο ἀνεξαιρέτως, ἀπομακρύνοντας τούς ἐγωισμούς, τίς κακίες, τὰ συμφέροντα, τίς ἰδιοτροπίες καί ὅ,τι μᾶς χωρίζει ἀπό αὐτούς, γιά νά γίνουμε καί ἐμεῖς οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ καί νά τόν έχουμε κατοικοῦντα καί μένοντα στίς ψυχές μας.

Πολλές φορές ἀκοῦμε ἀνθρώπους πού τονίζουν ὅτι δέν ἔχουν καμία σχέση μέ τόν Θεό ἢ ὅτι δέν πιστεύουν στόν Θεό, καί ὅμως θέλουν πολλές φορές νά μᾶς κάνουν καί τούς φιλόανθρωπους καί θέλουν δῆθεν νά δείχνουν ὅτι ἀγαποῦν τόν ἄνθρωπο. Εἶναι ἀδύνατο αὐτό, ὅπως λέγει ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης, ἀλλά καί ὅπως λέγει καί ὁ Χριστός. Δέν μποροῦν, ἐάν δέν ἀγαποῦμε τόν Θεό, ἐάν δέν πιστεύουμε στόν Θεό, εἶναι ἀδύνατο νά ἀγαπήσουμε τόν ἄνθρωπο, τόν ὅποιο ἄνθρωπο, ὁ ὅποιος εἶναι ἡ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀκόμη λένε ὅτι δέν πιστεύουν στόν Θεό, καί ὅμως κάνουν δῆθεν φιλανθρωπίες, ἀνήκουν σέ διάφορους συλλόγους, οἱ ὅποιοι σύλλογοι ἔχουν μόνο σκοπό τήν προβολή, καί αὐτή τους ἡ ἐπιδίωξη δέν εἶναι ἀγνή, δέν ἀποβλέπει στό νά ἀγαπήσουν τόν ἄνθρωπο, διότι δέν ἔχουν ἀγάπη γιά τόν Θεό. Ἐάν θέλουμε νά ἔχουμε τόν Θεό μέσα μας, θά ἐξαρτηθεῖ ἀπό τή σχέση πού ἔχουμε μέ τούς συνανθρώπους μας.

Ἡ ομιλία του Σεβασμιωτάτου στην Θεία Λειτουργία:

«Ὁ ἐωράκαμεν καί ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλομεν καί ὑμῖν, ἵνα καί ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν». Ἑορτάζει σήμερα, ἀδελφοί μου, ἡ Ἐκκλησία μας καί πανηγυρίζει ἰδιαίτερως ὁ ἱερός αὐτός ναός, τή μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ἀποστόλου καί εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, τοῦ ἡγαπημένου μαθητοῦ τοῦ Κυρίου, τοῦ Θεολόγου.

Τιμοῦμε καί πανηγυρίζουμε καί ἐμεῖς τή μνήμη τοῦ μαθητοῦ τοῦ Κυρίου πού περισσότερο ἀπό ὅλους τούς ἄλλους μαθητές του ἔζησε τόν Χριστό, καθώς εἶδε νά λάμπει τό πρόσωπό του ὡς τό φῶς τῆ στιγμῆ τῆς Μεταμορφώσεως στό ὄρος Θαβώρ, ἀλλά τόν εἶδε καί ταλαιπωρημένο, χωρίς εἶδος καί χωρίς κάλλος, ἐπάνω στόν Σταυρό, αἶροντα τίς ἀμαρτίες τοῦ κόσμου.

Ὁ ἀπόστολος καί εὐαγγελιστής Ἰωάννης ἦταν ὅμως καί αὐτός πού ἀξιώθηκε νά ζήσει καί ὅλες ἐκεῖνες τίς θεῖες ἀποκαλύψεις, ὅταν βρισκόταν ἐξόριστος στήν Πάτμο, καί νά ἀκούσει τή φωνή τοῦ Θεοῦ νά τοῦ μιλᾷ γιά ὅσα ἐπρόκειτο νά συμβοῦν καί νά τὰ ἀποτυπώσει κατὰ θεία ἐντολή στό βιβλίο τῆς Ἀποκαλύψεως.

Ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης ὅμως δέν κράτησε ζηλότυπα ὅλες αὐτές τίς ἐμπειρίες καί τίς ἀποκαλύψεις γιά τόν ἑαυτό του, ἀλλά τίς μεταδίδει μέσα ἀπό τό Εὐαγγέλιό του καί ἀπό τίς ἐπιστολές του σέ ὅλους τούς πιστούς, καί σέ μᾶς, ἀδελφοί μου, σήμερα.

Καί τόν ἀκούσαμε νά τό λέγει καθαρά στό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα: «Ὁ ἐωράκαμεν καί ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλομεν καί ὑμῖν».

Αὐτά πού ἔχουμε δεῖ καί ἔχουμε ἀκούσει, αὐτά λέμε καί σέ σᾶς. Διότι σέ αὐτά στηρίζεται ἡ πίστη μας, σέ ὅσα ἄκουσαν καί εἶδαν οἱ μαθητές καί ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ. Σέ ὅσα ἔζησαν οἱ ἅγιοι καί οἱ ὅσιοι τῆς Ἐκκλησίας μας, οἱ θεοφόροι πατέρες καί οἱ ἱεράρχες. Διότι ἡ πίστη μας δέν εἶναι μία θεωρία ἢ ἓνα φιλοσοφικό σύστημα, εἶναι βίωμα καί ζωή. Εἶναι μετοχή στή ζωή τοῦ Χριστοῦ καί στή ζωή τῶν ἁγίων, πού ἔζησαν τή ζωή τοῦ Χριστοῦ, πού ἔπαθαν ὑπέρ τοῦ Χριστοῦ.

Γι' αὐτό καί δέν μπορεῖ νά πιστεύει κανεὶς στόν Χριστό μακριά ἀπό τήν Ἐκκλησία, γιατί τοῦ λεί-

πουν οί έμπειρίες καί τά βιώματα τῶν ἁγίων, μέσα ἀπό τά ὅποια κατανοοῦμε τόν λόγο τοῦ Θεοῦ, μέσα ἀπό τά ὅποια μπορούμε νά ἐρμηνεύσουμε τό θέλημα καί τίς ἐντολές του, μέσα ἀπό τά ὅποια μπορούμε νά διδαχθοῦμε τόν δρόμο πού μᾶς ὁδηγεῖ στόν Χριστό, καί τόν ὁποῖο βάδισαν πρὶν ἀπό ἐμᾶς οἱ ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας, τηρώντας ἀπαραχάρακτη τήν πίστη, καί γι' αὐτό ἔλαβαν τόν στέφανο τῆς δικαιοσύνης.

Καί αὐτή ἡ μετάδοση τῆς ἐμπειρίας τοῦ Θεοῦ καί τῶν ἱερῶν βιωμάτων τῶν ἀποστόλων, τῶν ἁγίων καί τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας δέν μᾶς παρέχει ἀπλῶς γνώση, δέν μᾶς διδάσκει μόνο τήν ἀλήθεια τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά μᾶς ἐνώνει μέ τόν Χριστό καί τοὺς ἁγίους μας.

Γι' αὐτό, λέγει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ θεολόγος καί εὐαγγελιστής, λέμε καί σέ σᾶς ὅσα εἶδαμε καί ὅσα ἀκούσαμε «ἵνα καί ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν», γιά νά ἔχετε κοινωνία, ἐπικοινωνία καί ἐνό-τητα μαζί μας.

Καί αὐτή τήν κοινωνία ζοῦμε, ἀδελφοί μου, καί μεῖς μέσα ἀπό τή θεία Λειτουργία πού τελέσαμε καί σήμερα ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἀλλά καί ὅλες τίς ἐορτές καί τίς Κυριακές. Διότι τί εἶναι ἡ θεία Λειτουργία; Εἶναι ἡ δική μας συμμετοχή στήν ἐμπειρία τῶν ἁγίων ἀποστό-λων, τῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ, πού ἔζησαν κοντά του καί ἄκουσαν τόν λόγο του, ἀλλά πολύ περισσότερο πού βρέθηκαν δίπλα του στόν Μυστικό Δεῖπνο, καί μάλιστα ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος πού ἀνέπεσε καί στό στῆθος του, καί παρέλαβαν τά ἄχραντα μυστήρια, τή μετάληψη τοῦ ἄρτου καί τοῦ οἴνου ὡς Σῶμα καί Αἷμα Χριστοῦ, τά ὅποια τοὺς παρέδωσε ὁ Ἰησοῦς μέ τήν ἐντολή νά τό ἐπαναλαμβάνουν «εἰς ἀνάμνησίν» του.

Ἡ θεία Λειτουργία εἶναι ὅμως καί ἡ συμμετοχή μας στή ζωὴ τῶν ἁγίων, πού ἔγραψαν τά ἱερά αὐτά κείμενα, τίς εὐχές καί τίς δεήσεις τῆς θείας Λειτουργίας, τά ὅποια χρησιμοποιοῦμε καί ἐμεῖς μέχρι σήμερα, ἀλλά καί τῶν ἀναριθμῶν ἁγίων πού τήν τέλεσαν ἀνά τοὺς αἰῶνες καί μνημονεύονται σέ αὐτήν.

Γι' αὐτό καί θά πρέπει νά μετέχουμε καί ἐμεῖς στή θεία Λειτουργία μέ συναίσθηση ὅτι ἡ μετοχή σέ αὐτή δέν εἶναι μία ἀπλή παρουσία. Εἶναι κοινωνία πρωτίστως μέ τόν Χριστό ἀλλά καί μέ τοὺς ἀποστόλους καί ὅλους τοὺς ἁγίους. Καί μέσα ἀπό τή θεία Λειτουργία ἀξιωνόμαστε καί ἐμεῖς, ἄν καί χοῖκοί καί εὐτελεῖς καί ἀδύναμοι, νά ἀποκτοῦμε τά βιώματα τῶν ἁγίων· νά ἀκοῦμε καί νά βλέ-πουμε ὅσα εἶδαν καί ὅσα ἄκουσαν καί ἐκεῖνοι.

Ἀδελφοί μου, τιμώντας σήμερα τόν ἅγιο ἀπόστολο καί εὐαγγελιστὴ Ἰωάννη, τόν θεολόγο καί ἡγα-πημένο μαθητὴ τοῦ Κυρίου, ἃς διδαχθοῦμε ἀπό τίς θεῖες ἐμπειρίες καί τά οὐράνια βιώματά του, τῶν ὁποίων μᾶς καθιστᾷ κοινωνοὺς μέ τόν λόγο του, καί ἃς ἀκολουθήσουμε τό παράδειγμα τῆς ἀγάπης του πρὸς τόν Χριστό γιά νά ἀξιώσει καί ἐμᾶς, διὰ πρεσβειῶν του, νά ζήσουμε τήν ἐμπειρία τῆς παρουσίας του στήν ψυχὴ μας καί τή ζωὴ μας.